

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo, Archidiacono, & Praeposito Placentino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

se in ipsa causa plures testes minimè producturos, vos auditis rationibus & allegationibus utriusque partis, cum partes in vos compromississent iterum præstito juramento se juri & mandato vestro per omnia parituros, quoniam eidem eidem quondam Abbati & quieti monasterij credebatis plurimum expedire ut idem quondam Abbas sponte cederet abbatiæ, ipso vocato seorsum, ei suggerere ut cederet procurastis. Et quoniam monitis vestris in hac parte acquiescere non curavit, vos in causa ipsa ultra procedere nolulistis, partem utramque cum allegationibus & attestationibus quas recepistis & literis vestris totius causæ seriem continentibus ad nostram præsentiam remittentes. Cumque nos omnibus diligenter inspectis, de fratrum nostrorum consilio causam ipsam parati essemus per sententiæ calculum terminare, idem quondam Abbas sponte cessit pro bono pacis, usus consilio saniori, & renuntians omni juri quod in eadem abbatiæ se credebat habere, ipsam in nostris manibus resignavit, cujus cessionem recepimus, præcipientes eidem ut se intrinsece de abbatiæ de cetero minimè attentaret. Volentes igitur ipsi monasterio, quod est Romanæ Ecclesiæ, paterna providere sollicitudine, ut tenemur, cum occasione questionis prædictæ sit, ut dicitur, in temporalibus & spiritualibus diminutum, discretionem vestram per apostolica scripta mandamus quatenus ad monasterium ipsum pariter accedentes, cessionem & renuntiationem prædicti quondam Abbatis publicè nuntietis, dantes conventui auctoritate nostra liberam facultatem ut personam idoneam per electionem canonicam cum consilio vestro sibi præficiant in Abbatem, vosque Deum habentes præ oculis tale ipsi detis in hoc consilium quod in examine districti judicis, ubi quisque de factis suis mercedem propriam est recepturus, bonam valeatis ex hoc reddere Domino rationem, & per vestræ sollicitudinis studium status ipsius monasterij, quod multipliciter est dilapsus, valeat auctore Domino reformari. Ei autem qui de consilio vestro electus fuerit in Abbatem, quia ipsius monasterij parcere volumus gravaminibus & expensis, tu, frater Archiepiscopo, sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, vice nostra munus benedictionis impendas, & ab eo juramentum pro Ecclesiâ Romana recipias, quod tibi sub bulla nostra mittimus interclusum. Si verò idem conventus electio-

nem celebrare noluerit, vel malitiosè distulerit, seu eorum vota in electione non potuerint unanimiter concordare, vos nihilominus auctoritate nostra, sublato appellationis obstaculo, curetis ipsi monasterio de persona idonea providere, cui tu, frater Archiepiscopo, juxta quod prædicimus, benedictionis munus impendere non moreris, contradictores, si qui fuerent, vel rebelles appellatione remota per distractionem ecclesiasticam præmissa monitione compescens. Quia verò prædictus quondam Abbas in prosecutione causæ suæ multa, ut asserit, jam expendit, pro quibus amicorum suorum bona sunt pignori obligata, & ipse cum eis nihilominus est pro eisdem debitis obligatus, volentes ei, sicut convenit, providere, discretionem vestram per apostolica scripta præcipiendo mandamus ut ei de bonis monasterij antedicti moderatas expensas, quas in prosecutione hujusmodi fecisse dinoscitur, receptis ab eo privilegiis monasterij & sigillo Capituli, restitui sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo faciatis. Possessiones autem ipsius monasterij alienatas illicitè auctoritate apostolica studeatis legitimè revocare, detentores ad restitutionem earum, sicut justum fuerit, ecclesiastica distractione cogentes. Quod si non omnes &c. tu frater Archiepiscopo cum eorum altero &c. Datum apud monasterium Sublacense v 11 1. Idus Augusti, anno quinto.

EPISCOPO, ARCHIDIACONO,
& Præposito Placentino.

Contumaciam Præpositi & Canonicorum sancti Antonini Placentini jamdiu sumus per indicia eorum rebellionis experti, & ad correctionem inobedientiæ suæ nostrum nuper animum vehementius concitarunt. Licet enim pro dilecto filio T. Clerico canonicando in eadem Ecclesia nostras preces & litteras multoties recepissent, ac mandatum nostrum non fuissent veriti surdis auribus pertransire, tandem tamen vobis, fili Archidiacone & Præposite, nostris dedimus literas in mandatis ut si prædicti præpositus & Canonici eundem in fratrem & Canonicum non reciperent, vos in eos non postponeretis excommunicationis sententiam promulgare. Sed cum ipsi perdurantes in contumacia sua, ipsum T. à vobis etiam communiti recipere non curassent, vos eos juxta tenorem mandati nostri excommunicationis vinculo astrinxistis. Ceterum cum

Epist. 73.
De contumacia Clericorum S. Antonini Placentini.

prædictus Præpositus propter hoc ad sedem apostolicam accessisset, ab eo secundum formam Ecclesie juramento recepto, beneficium ei fecimus absolutionis impendi & injungi eidem sub debito juramenti ut si prædictus T. receptus esset in fratrem & Canonicum Ecclesie antedictæ, sicut idem Præpositus assererat, ipse receptioni ejus nec per se nec per alium verbo vel opere contradiceret, & si fortè receptus non esset, eum reciperet, & ipsum in sua receptione fovere curaret, & ut alij eum reciperent, pro posse suo daret operam. Verùm volentes Canonicis ipsius Ecclesie, qui propter hoc erant simili sententia innodati, misericorditer providere & eorum parere laboribus & expensis, vobis literis nostris, quas idem Præpositus ad vos debuit reportare, dedimus in præceptis ut illos de Canonicis antedictis qui ad nostrum velent redire mandatum, receptis ab eis secundum formam Ecclesie juramenti, ab excommunicationis vinculo absolvere curaretis, injungentes eisdem sub debito juramenti quatenus prædicto Præposito, * ut præmissum est de mandato nostro injunctum fuisse dinoscitur, attentius provisuri ne cujuslibet tergiversatione vel fraude seu quolibet ausu contra mandatum nostrum, quod prædicto T. fecimus, valeret aliquid attentari. Sed cum crederemus prædicto T. Clerico in suo negotio satis congruè providisse & ipsum præbendæ suæ pacifica possessione gaudere, post reditum prædicti Præpositi à præsentia nostra, sicut ejusdem Clerici nobis questio patefecit, illata sunt ei gravamina duriora, & pacem quam per ipsum habere credidit, non potuit obtinere, & ex literis nostris quas idem Præpositus reportavit fructum non fuit aliquem consecutus, quia idem Præpositus vobis eas non curavit, ut debuit, præsentare. Sed cum idem Præpositus eundem T. nomine & vice omnium fratrum suorum, ut dicebat, in pacis osculo recepisset, & ei stallum in choro, locum in Capitulo, dormitorio, & refectorio assignasset, à te postmodum, frater Episcopo, iidem Canonici requisiti si ratum haberent quod Præpositus fecerat de receptione Clerici antedicti, se id ratum habituros noluerunt aliquatenus præsentare eodem Clerico confiteri. Cumque idem Clericus in loco sibi assignato in dormitorio lectum & in refectorio, sicut moris est, suum fecisset scrinium deportari, ipsi Canonici vel per se vel per alios de scrinio res ejus extrahentes furtivè, ipsum

in refectorio igni appposito concremarunt, postmodum lectum ejus cum cultrellis nequiter inciderunt. Sed cum idem Clericus crederet sibi per Præpositum, qui tunc ab apostolica sede redierat, de damnis & injuriis irrogatis satisfactionem aliquam exhiberi, ipsi afflictio afflictionem addentes, pulvinar ejus de dormitorio abstulerunt, & in quendam consanguinem ejus Clericum, qui pro pane & vino more solito ad Camerarium accedebat, quidam de Canonicis cum servientibus suis manus iniicientes temerè violentas, & ipsum inhonestè tractantes, graviter vulnerarunt in facie, ac extra portam Ecclesie turpiter expulerunt, & servientibus ejusdem Ecclesie districtius inhibere curarunt ne ipsi præsumerent aliquod servitium exhibere, & sic eundem Clericum minis assiduis & contumeliis affligentes, non sine contemptu nostro, ipsum fatigare non desinunt plurimis laboribus & expensis. Prædictus quoque Præpositus, prout effectus operis manifestat, oblitus præstiti juramenti, & mandati nostri transgressor, licet ipsum Clericum sub quadam dolo sitate receperit, contra eum secretò non dubitat malignari, & Canonicos suos fovens in malitia præconcepta, ipsis excommunicatis participat in refectorio, & extra etiam cum eis non metuit conversari, & duobus ex illis qui excommunicatione tenentur, postquam à nobis rediit, administrationem temporalium Ecclesie memoratæ contulit, & cum aliis divina non metuit officia celebrare, eidem T. præbendam cum integritate juxta mandatum nostrum denegans exhibere. Cum igitur contemptum hujusmodi non debeamus sub dissimulatione transire, immo manum extendere severitatis apostolicæ ad correctionem ipsorum, ut aliis auferatur audacia similia perpetrandi, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus & in virtute obedientie districtè præcipimus quatenus si prædictus Præpositus præmissas literas, quas vobis de ipsius absolutione & receptione Clerici antedicti direximus, occultaverit, vos ipsum tamdiu candelis accensis & campanis pulsatis publicè denuntietis excommunicationis sententiæ subesse donec ad nos cum eisdem literis revertatur, à nobis super tanto excessu penam debitam recepturus. Si verò vobis in suo reditu ipsas literas præsentarit & contra tenorem earum ipsum venisse constiterit, vos eum tamquam perjurum ab administratione ejusdem Ecclesie penitus amovetis.

O Ooo iij

ventes, ipsum ab officio & beneficio sublato appellationis obstaculo deponatis. Alios autem Canonicos Ecclesie predictae tamdiu nuntietis accensis candelis & pulsatis campanis per civitatem & diocesim Placentinam excommunicationis sententiae subjacere, quam omnibus diebus dominicis & festivis praecipimus solemniter innovari, & sic excommunicatos precipiatis ab omnibus arctius evitari donec singuli praestiterint corporaliter juramentum quod Clericum ipsum in Canonicum & fratrem admittant, fraternaque benignitate pertractent, stallum in choro sibi, locum in Capitulo & refectorio assignantes, & ei praebendam suam non subtrahant, de contemptu cum literis vestris procuratores ad nostram praesentiam curaverint destinare. Quae vero de praebendae fructibus, postquam de ea fuit auctoritate apostolica investitus, saepedicto Clerico sunt subtracta, & moderatas expensas quas eum propter hoc veniendo ad sedem apostolicam, morando & redeundo, fecisse constiterit, ipsi faciatis sine diminutione restitui, & de illatis damnis & injuriis irrogatis satisfieri competenter, contradictores monitione praemissa per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescentes. Illos autem quos vobis constiterit in praedictum Clericum servientem ipsius manus temerarias injecisse, tamdiu appellatione remota excommunicatos publice nuntietis & faciatis ab omnibus arctius evitari donec passio injuriam satisfecerint & cum vestrarum testimonio literarum ad sedem accesserint apostolicam absolvendi. Quod si nec sic ab inobedientiae vitio, quod secundum prophetam idolatriae comparatur, poterunt coerceri, ne tantum malum praesumptoribus transeat in exemplum, & per hoc sedis apostolica auctoritas contemnatur, vos post mensem Clericorum tam civitatis quam dioecesis Placentinae generale consilium convoctis, in quo praeter praemissa, quae volumus & jubemus solemniter publicari, denuntietis auctoritate nostra statutum quod nos Ecclesiae S. Antonini Canonicos universos rebelles & contumaces decernimus ad nullam ecclesiasticam dignitatem nullumque posse de cetero ecclesiasticum beneficium promoveri, sed omnem vocationem, nominationem, seu electionem, sive institutionem faciendam de ipsis censemus irritam & inanem, ut quia praedictum T. Clericum ad unum beneficium ecclesiasticum propter mandatum nostrum reci-

pere contempserunt, ipsi de cetero justo iudicio secundum mandatum nostrum ad nullum ecclesiasticum beneficium admittantur. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Qui tamen in hujus executione mandati negligens apparuerit aut remissus, indignationem nostram se noverit incursum. Qui vero diligens fuerit & obediens, nostram se noverit gratiam uberius promereri. Datum apud monasterium Sublacense V. Idus Augusti.

In eundem serè modum Consulibus & universo populo Placentin. usque admittantur. Ideoque universitatem vestram rogamus, monemus, & per apostolica scripta mandamus quatenus saepedictos Canonicos sancti Antonini sicut excommunicatos usque ad satisfactionem condignam arctius evitantes, eundem T. Clericum ob reverentiam beati Petri & nostram taliter manutenere ac in sua justitia confovere curetis quod nos habere gratum possimus & devotionem vestram merito commendare. Datum ut supra.

A M A L P H I T A N E N S I
Archiepiscopo.

Sicut ex literis tuis nobis praesentatis accepimus, cum juxta mandatum nostrum proventus regios velles colligere in ductu Amalphiae & ad opus regium conservare, & quaesisses primo rationem villicationis eorum qui jam duobus annis bajulationem ducatus in terra & in mari habuisse noscuntur, cujus proventus sexcentarum unciarum auri numerum, ut proponitur, jam excedit, Sergius Scrofa, qui de bajulatione maris & justitiarum, quam haecenus habuit, trecentas uncias solvere regiae duanae tenetur, non solum tibi rationem reddere non curavit, immo ausu temerario publice non metuit acclamare nos in regno ordinare aliquid non debere, propter quod ipse non tenebatur nostris jussionibus obedire nec ad mandatum nostrum de bajulatione alicui respondere. Nolentes itaque quod profectus & regni commodum alicujus interveniente malitia retardetur, fraternitati tuae praesentium auctoritate mandamus firmiterque praecipimus quatenus praedictum Sergium & alios ducatus Amalphiae, ut tibi de proventus regis omni postposita dilatione respondeant, temporaliter & spiritualiter appellatione remota compellas. Nos enim damus eis nostris literis distinctius in praecipis ut tibi de proventus regis & bajulationibus & aliis quae ad administra-

Epist. 74.
De rebus regni Siciliae.